

Sveučilište u Splitu

**FAKULTET
GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE**

OSNOVE POSLOVNE EKONOMIJE

Predavanja: 11. cjelina – prvi dio

11. TROŠKOVI

11.1. POJAM TROŠKOVA

- **Troškovi** → vrijednosno izraženi utrošci elemenata radnog procesa i usluga te porezi i doprinosi neovisni o poslovnom rezultatu, a koji su nastali i koji su uzrokovani ostvarivanjem poslovnog učinka poduzeća.
- **Utrošak** → naturalni izraz utrošenih proizvodnih čimbenika (sati rada radnika, sati korištenja strojeva)
- **Izdatak** → smanjenje novčanih sredstava iz blagajne ili računa u banci.

11. TROŠKOVI

- **Rashodi** → troškovi sadržani u prodanim proizvodima i uslugama, nabavna vrijednost prodane robe i materijala, izdaci vezani za financiranje i drugi izdaci koji nisu uzrokovani ostvarivanjem poslovnog učinka.
- **Gubitak** → *gubitak predmeta rada* (nastaje u toku proizvodnje, skladištenja i transporta i dok je u planiranim granicama predstavlja trošak, a iznad te granice je gubitak) i *gubitak kao negativni poslovni rezultat* (razlika je između prihoda i rashoda, kada je rashod veći od prihoda).

11. TROŠKOVI

11.2 PODJELA TROŠKOVA

Troškovi po prirodi obuhvaćaju podjelu i rasvrstavljaju troškova s obzirom na njihovo porijeklo.

- *Troškovi materijala* (troškovi sirovina, materijala, energije i rezervnih dijelova)
- *Troškovi usluga* (troškovi transportnih usluga, troškovi usluga na izradi proizvoda i održavanju sredstava, naknade troškova radnicima)
- *Amortizacija* (amortizacija osnovnih sredstava i revalorizacija)
- *Bruto-plaće* (ukalkulirane bruto-plaće i ukalkulirane naknade plaća)
- *Porezi i doprinosi neovisni o poslovnom rezultatu* (doprinosi na bruto-plaće i drugi doprinosi te porezi koje plaća poduzeće).

11. TROŠKOVI

Troškovi po poslovnim funkcijama odnose se na podjelu troškova u ovisnosti o tome koja ih funkcija u poduzeću uzrokuje.

Troškovi se dijele u skladu s osnovnom organizacijskom shemom poduzeća pa je moguće utvrditi troškove onih funkcija koje su u poduzeću uspostavljene kao što su:

- *troškovi upravljanja*
- *troškovi nabave*
- *troškovi proizvodnje*
- *troškovi prodaje*
- *troškovi financijske funkcije*
- *troškovi računovodstva*
- *troškovi kadrovske funkcije.*

11. TROŠKOVI

Troškovi po načinu obuhvaćanja po učincima označavaju nastojanje da se svakom učinku (konkretnom proizvodu ili usluzi) u poduzeću pripišu upravo oni troškovi koje takav učinak uzrokuje.

- *Neposredni troškovi* jesu oni koje je moguće pratiti neposredno po učincima koji ih uzrokuju. Za ove troškove točno se zna učinak na koji se odnose.
- *Opći troškovi* jesu oni koje nije moguće neposredno obuhvatiti po učincima ili to nije ekonomski svrsishodno. Oni se u pravilu odnose na više učinaka ili funkcioniranje poduzeća kao cjeline, pa se posredno raspoređuju po učincima.

11. TROŠKOVI

Troškovi u ovisnosti o promjeni iskorištenosti kapaciteta dijele se na *fiksne* (stalne) i *varijabilne* (promjenjive) troškove.

Fiksni troškovi mijenjaju se kada se mijenja veličina kapaciteta. Promjena iskorištenja kapaciteta unutar istog opsega kapaciteta ne utječe na njihovu veličinu dok se varijabilni troškovi mijenjaju kako se mijenja iskorištenost kapaciteta.

11. TROŠKOVI

Troškovi po količini učinaka dijele se na *ukupne troškove* i *troškove po jedinici učinka* (prosječne troškove).

- Ukupni troškovi jesu svi troškovi koje poduzeće ima u određenom vremenu, a odnose se na sve učinke tog vremenskog razdoblja.
- Prosječni trošak je trošak koji otpada na jedinicu učinka, a dobije se dijeljenjem troškova s količinom učinka.

Postoji i podjela na *dopunske, prosječne dopunske i granične troškove*.

Dopunski troškovi su troškovi dopunske jedinice, dok su prosječni dopunski troškovi po jedinici dopunske količine učinaka. Granični trošak je trošak posljednje jedinice učinka.

11. TROŠKOVI

11.3 KRETANJE (DINAMIKA) TROŠKOVA PRILIKOM PROMJENE STUPNJA ISKORIŠTENOSTI KAPACITETA

DINAMIKA TROŠKOVA → Promjene u nizu uzastopnih vremenskih razdoblja
Dinamika troškova ovisi o promjeni obujma poslovanja, promjeni utrošaka po jedinici učinka, promjeni strukture poslovanja i promjeni cijene proizvodnih čimbenika.

U razmatranju ovisnosti troškova o iskorištenosti kapaciteta polazi se sa stajališta da nema promjena u strukturi poslovanja. U poslovanju poduzeća, svi troškovi ne mijenjaju se jednako kako se mijenja iskorištenost kapaciteta, odnosno obujam poslovanja.

Razlikujemo:

- **fiksni troškovi** → u ukupnom iznosu uglavnom se ne mijenjaju promjenom iskorištenosti kapaciteta

- **varijabilni troškovi** → u ukupnom iznosu se mijenjaju promjenom iskorištenosti kapaciteta

11. TROŠKOVI

11.3.1. FIKSNI TROŠKOVI

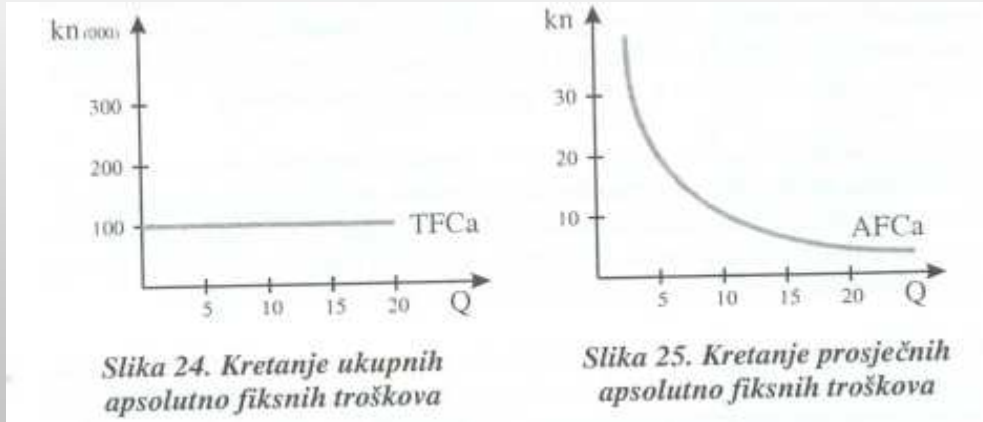
- Fiksni troškovi → oni koji ovise o veličini postojećeg kapaciteta, odnosno troškovi koji se ne mijenjaju za tu veličinu kapaciteta bez obzira na njegov stupanj korištenja.
- Povećanjem kapaciteta povećavaju se i fiksni troškovi, pa se u okviru te skupine troškova razlikuju: apsolutno i relativno fiksni troškovi.

11. TROŠKOVI

11.3.1.1. APSOLUTNO FIKSNI TROŠKOVI

Apsolutno fiksni troškovi se, kao ukupni, fiksni troškovi ne mijenjaju, međutim kao prosječni oni su obrnuto razmjerni iskorištenosti kapaciteta (jer se ista vrijednost fiksnih troškova raspodjeljuje na sve veću količinu učinaka).

11. TROŠKOVI

str. 177; *Poslovna ekonomija*; Dr. sc. Dragana Grubišić; Split 2004

- Ukupno apsolutno fiksni troškovi (TFCa) se ne mijenjaju jer se odnose na postojeći kapacitet i ne ovise o stupnju njegova iskorištenja.
- Prosječni apsolutno fiksni trošak (AFCa) smanjuje se povećanjem iskorištenosti kapaciteta, odnosno povećanjem količine učinaka. U početku je regresija vrlo jaka, a poslije sve slabija.
- Smanjenjem iskorištenosti kapaciteta prosječni apsolutni fiksni trošak se povećava.

11. TROŠKOVI

11.3.1.2. RELATIVNO FIKSNI TROŠKOVI

Relativno fiksni troškovi → dopunski fiksni troškovi koji se povećavaju kada se povećavaju kapaciteti.

Svaka gradnja novih kapaciteta ili proširenje postojećih rezultira dodatnim fiksnim troškovima. Oni se dodaju na ranije apsolutno fiksne troškove i zajedno tvore nove, više apsolutno fiksne troškove. Novi apsolutno fiksni troškovi ponašaju se kao svi apsolutno fiksni troškovi, odnosno više se ne mijenjaju bez obzira na to kakva je iskorištenost tog povećanog kapaciteta.

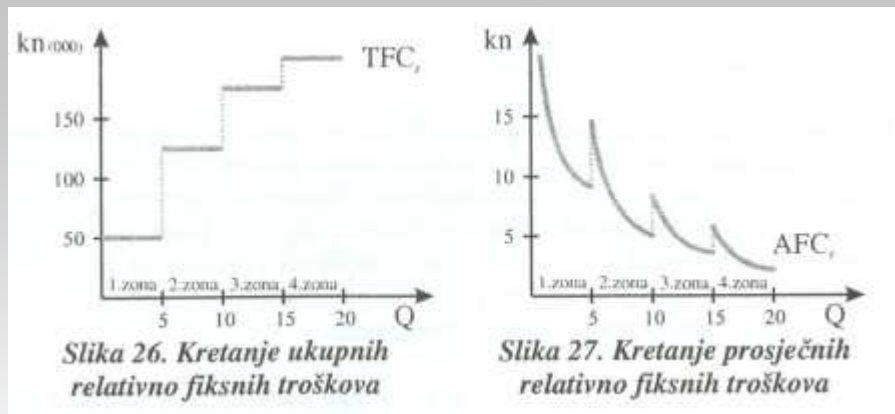
11. TROŠKOVI

- U svakom poduzeću može postojati više stupnjeva korištenja kapaciteta → zone korištenja kapaciteta koje poduzeće ima za obavljanje određenog posla. Primjerice prodavaonice mogu biti otvorene dvokratno ili stalno.

Svaka zona korištenja kapaciteta ima svoje fiksne troškove koji se u apsolutnom iznosu ne mijenjaju korištenošću kapaciteta u toj zoni (između donje i gornje granice). Prijelazom iz niže u višu zonu povećavaju se fiksni troškovi, ali pri prijelazu iz više na nižu mogu se i smanjiti. Ovi troškovi se mijenjaju kako se mijenjaju zone korištenja kapaciteta. To znači da su **fiksni u određenoj zoni, ali su relativni u odnosu na druge zone**. Zbog toga se i nazivaju relativni fiksni troškovi. Njihova osnovna karakteristika je da se povećaju odjednom, a ne postupno kao varijabilni troškovi.

11. TROŠKOVI

- Prosječni relativno fiksni troškovi smanjuju se povećanjem iskorištenosti kapaciteta unutar iste zone korištenja kapaciteta, a povećavaju se smanjenjem iskorištenosti kapaciteta.
- Grafičko kretanje ukupnih relativno fiksnih troškova (TFCr) i prosječnih relativno fiksnih troškova (AFCr) prikazano je na slikama

str. 178; **Poslovna ekonomija**; Dr. sc. Dragana Grubišić; Split 2004

11. TROŠKOVI

11.3.2 VARIJABILNI TROŠKOVI

Varijabilni troškovi, za razliku od fiksnih, mijenjaju se pri svakoj promjeni iskorištenosti kapaciteta. Također mijenjaju se u razmjeru s količinom učinka, a kako ta promjena varijabilnih troškova nije uvijek jednaka promjeni količine učinka mogu se svrsati u 2 skupine:

- Proporcionalni varijabilni troškovi (mijenjaju se ravnomjerno s količinom učinaka)
- Neproporcionalni varijabilni troškovi (mijenjaju se brže ili sporije od promjene učinaka)

11. TROŠKOVI

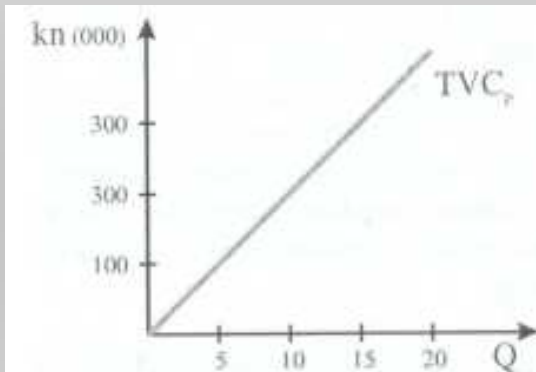
11.3.2.1. PROPORCIONALNO VARIJABILNI TROŠKOVI

Osnovne karakteristike proporcionalno varijabilnih troškova:

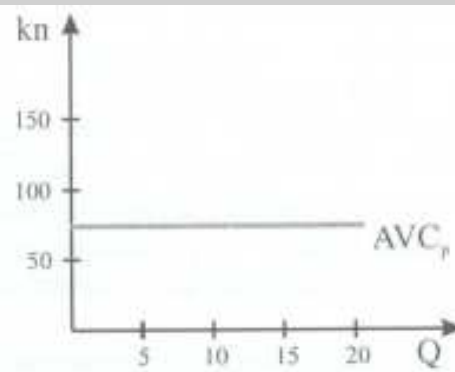
- Proporcionalni su u odnosu na promjenu iskorištenja kapaciteta
- Kao prosječni se ne mijenjaju povećanjem ili smanjenjem proizvedene količine učinaka (proizvoda) nego su uvijek isti.
- U proporcionalno varijabilne troškove spadaju: neposredni troškovi materijala, bruto-plaće po učinku, funkcionalna amortizacija.

11. TROŠKOVI

Grafički prikaz kretanja proporcionalno varijabilnih troškova (TVC_p) i prosječnog varijabilnog troška (AVC_p) prikazuju slike

Slika 28. Kretanje proporcionalno varijabilnih troškova

Slika 29. Kretanje prosječnog proporcionalno varijabilnog troška

str. 178; **Poslovna ekonomija**; Dr. sc. Dragana Grubišić; Split 2004

11. TROŠKOVI

11.3.2.2. NEPROPORCIONALNO VARIJABILNI TROŠKOVI

Neproporcionalno varijabilni troškovi ovise o iskorištenosti kapaciteta, ali ta veza nije razmjerna. Oni su uglavnom isti troškovi koji do određenog stupnja iskorištenosti kapaciteta rasu sporije od inteziteta iskorištenosti kapaciteta, a nakon toga rastu brže. Takvoj skupini troškova pripadaju mnogi troškovi materijala i neposredne bruto-plaće.

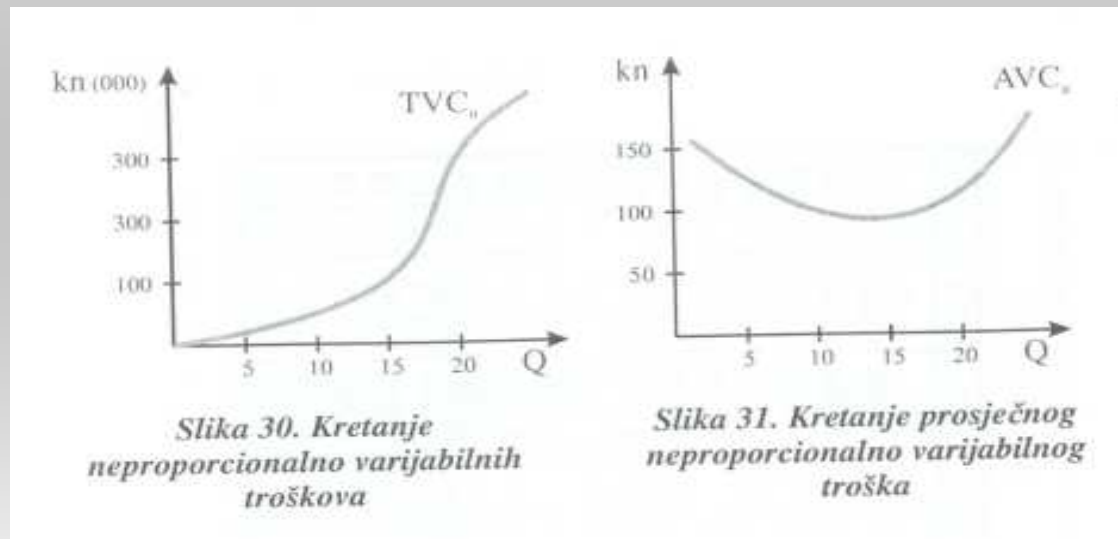
11. TROŠKOVI

Osnovne karakteristike neproporcionalno varijabilnih troškova:

- Do određene granice iskorištenosti kapaciteta rastu sporije od inteziteta iskorištenosti kapaciteta, pa se kao proječni smanjuju. Primjerice, povećanjem iskorištenosti kapaciteta stroja povećava se potrošnja pogonske energije, ali ta potrošnja raste sporije, jer se smanjuje tzv. prazan hod stroja.
- Nakon što prestane degresija neproporcionalno varijabilnih troškova nastupa izvjesna proporcionalnost tih troškova.
- Povećanjem iskorištenosti kapaciteta iznad zone proporcionalnosti tih troškova, nastaje progresija neproporcionalno varijabilnih troškova. Oni rastu brže od inteziteta iskorištenosti kapaciteta, što ima za posljedicu da se povećavaju kao prosječni. Progresija tih troškova nastaje kao posljedica preopterećenosti radnika i sredstava za rad.

11. TROŠKOVI

- Grafički prikaz neproporcionalno varijabilnih troškova (TVC_n) i prosječnih neproporcionalno varijabilnih troškova (AVC_n) prikazuju slike

str. 181; Poslovna ekonomija; Dr. sc. Dragana Grubišić; Split 2004

11. TROŠKOVI

Razlikujemo tri zone troškova:

- Zona regresivnosti
- Zona proporcionalnosti
- Zona progresivnosti.

11. TROŠKOVI

Zonu degresivnosti troškova karakterizira nedovoljna iskorištenost kapaciteta. U toj zoni troškovi rastu sporije od iskorištenosti kapaciteta, pa svako povećanje iskorištenosti djeluje na smanjenje prosječnog troška.

Zona proporcionalnosti troškova je zona u kojoj je prosječni trošak najniži. Zbog toga se ova zona naziva i zona optimuma troškova. Prosječni troškovi prije i nakon te zone su viši, pa utvrđivanje granica zone proporcionalnosti troškova ima izuzetno značenje za racionalno poslovanje sa stajališta troškova.

Zonu progresivnosti troškova karakterizira rast prosječnog troška i visok stupanj iskorištenosti kapaciteta. U toj zoni progresija prosječnog varijabilnog troška veća od degresija prosječnog fiksnog troška, pa prosječni trošak raste.

11. TROŠKOVI

11.3.4. GRANIČNI (MARGINALNI) TROŠKOVI

U razmatranju odnosa troškova i količine učinaka često se upotrebljava kategorija graničnih troškova. Granični troškovi označavaju porast troškova koje bi izazvalo povećanje proizvodnje za jednu jedinicu. Dobiju se kao razlika troškova između dva stupnja iskorištenosti kapaciteta ($TC_2 - TC_1$), kada se ti stupnjevi iskorištenosti razlikuju samo za jednu jedinicu učinka (dakle, kada je $Q_2 - Q_1 = 1$).

11. TROŠKOVI

11.4. REAGIBILNOST TROŠKOVA

Reagibilnost troškova je osjetljivost troškova na promjene stupnja iskorištenosti kapaciteta. Koeficijent te osjetljivosti može se izračunati kao odnos između inteziteta porasta troškova i inteziteta porasta iskorištenosti kapaciteta. Koeficijent reagibilnosti troškova izračunava se kao odnos između porasta troškova i porasta količine učinaka izraženih u postotku, odnosno: $h = \frac{\Delta TC_{\%}}{\Delta Q_{\%}}$, gdje su:

h-koeficijent reagibilnosti troškova

ΔTC – prirast troškova ($TC_2 - TC_1$)

ΔQ – prirast količine učinaka ($Q_2 - Q_1$)

$\Delta TC_{\%}$ - prirast troškova u postotku ($\frac{\Delta TC}{TC_1} \cdot 100$)

$\Delta Q_{\%}$ - prirast količine učinaka u postotku ($\frac{\Delta Q}{Q_1} \cdot 100$)

11. TROŠKOVI

Koeficijent reagibilnosti može poprimiti sljedeće vrijednosti:

- Jedan
- Iznad i ispod jedan
- Nula.

Kada je koeficijent reagibilnosti 1, znači da je intezitet porasta troškova jednak intezitetu porasta količine učinaka. U ovom slučaju radi se o proporcionalnosti troškova između promatranih stupnjeva iskorištenosti kapaciteta.

11. TROŠKOVI

- *Kada je koeficijent reagibilnosti veći od 1*, znači da je intezitet porasta troškova brži od inteziteta porasta količine učinaka. U ovom slučaju se radi o progresivnosti troškova između promatranih stupnjeva iskorištenosti kapaciteta. *Ako je pak koeficijent reagibilnosti značajno iznad 1*, znači da su se između stupnjeva iskorištenosti kapaciteta pojavili i relativno fiksni troškovi. *Kada je koeficijent reagibilnosti manji od 1*, znači da je intezitet porasta troškova sporiji od inteziteta porasta količine učinka. Ovdje se radi o degresivnosti troškova između određenih stupnjeva iskorištenosti kapaciteta.
- *Kada je koeficijent reagibilnosti 0*, znači da nije došlo do porasta troškova. U ovom slučaju se radi o fiksnim troškovima unutar određenih stupnjeva iskorištenosti kapaciteta, odnosno unutar iste zone iskorištenosti kapaciteta.

11. TROŠKOVI

11.5. REMANENCIJA TROŠKOVA

Remanencija ili otpornost troškova pojavljuje se pri smanjivanju stupnja iskorištenosti kapaciteta. U takvim slučajevima troškovi se smanjuju, ali ne istim intezitetom kao što se to događa prilikom povećanja iskorištenosti kapaciteta, nego sporije. Primjerice, ako troškovi pri iskorištenosti kapaciteta od 70 % iznose 2 000 000,00 kn, te ako se iskorištenost kapaciteta poveća na 90% i opet nakon određenog vremena padne na 70% troškovi se neće smanjiti na 2 000 000.00 kn, nego će biti nešto veći. Ova remanencija(nepovratnost) troškova posljedica je povećanih troškova koji se teže smanjuju pri smanjivanju iskorištenosti kapaciteta.

11. TROŠKOVI

Naime za remanenciju odnosno regresiju troškova karakteristično je sljedeće:

- Remanencija se javlja pri smanjivanju stupnja iskorištenosti kapaciteta, a regresija pri povećanju stupnja iskorištenosti kapaciteta
- Ukupni troškovi se pri remanenciji smanjuju (zbog smanjivanja varijabilnih troškova), dok pri regresiji rastu (zbog povećanja varijabilnih troškova)
- Prosječni ukupni troškovi pri remanenciji rastu (jer se ukupni troškovi smanjuju sporije od količine učinaka), a pri regresiji opadaju (jer se ukupni troškovi povećavaju sporije od količine učinaka)

11. TROŠKOVI

11.6. MIKROEKONOMSKA ANALIZA TROŠKOVA

Mikroekonomija promatra troškove u kratkom i dugom roku i to kao ukupne i presječne, odnosno kao fiksne i varijabilne.

11.6.1. ANALIZA TROŠKOVA U KRATKOM ROKU

Kratki rok je ono razdoblje poduzeća u kojem je barem jedan proizvodni čimbenik fiksni, tj. Postoji neki proizvodni čimbenik koji se ne može, ne isplati ili ne želi mijenjati. Odatle u kratkom roku podjela troškova na fiksne i varijabilne, koji se mogu analizirati kao ukupni i kao prosječni.

11. TROŠKOVI

- **Ukupni fiksni troškovi (TFC)** su oni koji se u svom ukupnom iznosu ne mijenjaju u određenom razdoblju poslovanja poduzeća. Dakle, u kratkom roku, oni promjenom opsega proizvodnje ostaju isti. Fiksni troškovi postoje čak i onda kada poduzeće iz bilo kojeg razloga ne proizvodi. Primjerice, ako vlasnik kapitala registrira poduzeće, unajmi prostor i kupi strojeve, ali iz nekog razloga ne pokrene proizvodnju, njegovo poduzeće ima fiksne troškove koje čine amortizacija i najam prostora.
- **Ukupni varijabilni troškovi (TVC)** jesu oni troškovi koje poduzeće ima za sve varijabilne čimbenike koje koristi u određenom poslovnom razdoblju. Oni se mijenjau u poslovnom razdoblju ovisno o tome koliko je varijabilnih čimbenika angažirano, odnosno u zavisnosti o opsegu proizvodnje.

11. TROŠKOVI

Zbroj ukupnih fiksnih i ukupnih varijabilnih troškova daje ukupne troškove (TC):

$$TC = TFC + TVC$$

Prosječni fiksni troškovi (AFC) jednaki su odnosu ukupnih fiksnih troškova i količine proizvodnje, tj.

$$AFC = \frac{TFC}{Q}$$

Prosječni varijabilni troškovi (AVC) jednaki su odnosu ukupnih varijabilnih troškova i količine proizvodnje, tj.

$$AVC = \frac{TVC}{Q}$$

Prosječni ukupni troškovi (ATC) jednaki su odnosu ukupnih troškova i količine proizvodnje ili sumi prosječnih varijabilnih troškova, tj.

$$ATC = \frac{TC}{Q}$$

Odnosno

$$ATC = AFC + AVC$$

11. TROŠKOVI

Granični troškovi (MC) pokazuju promjenu ukupnih troškova ili ukupnih varijabilnih troškova po jedinici promjene proizvodnje, a formulom se iskazuju na sljedeći način:

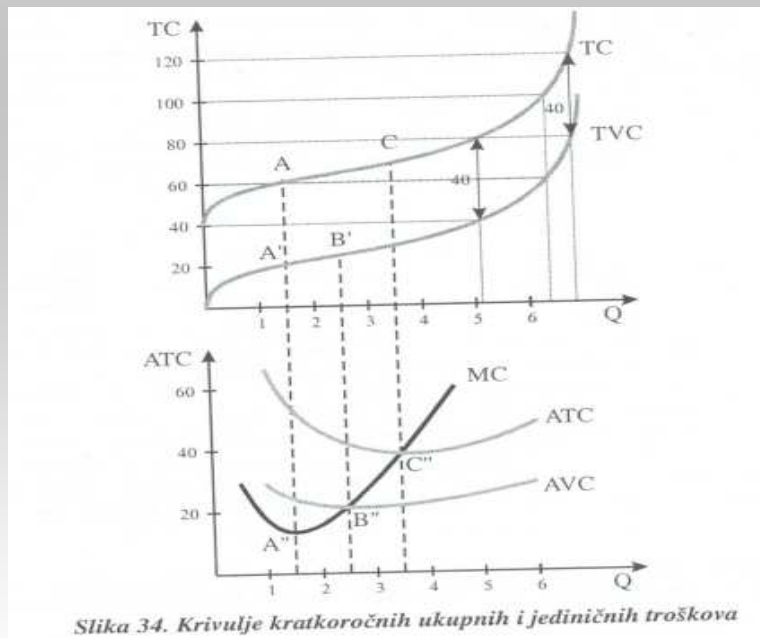
$$MCV = \frac{\Delta TC}{\Delta Q} = \frac{\Delta TVC}{\Delta Q}$$

Iz formule se vidi da se promjena ukupnih troškova s obzirom na promjenu proizvodnje može izračunati i iz ukupnih troškova, ali i iz ukupnih varijabilnih troškova. Kako su u kratkom roku ukupni fiksni troškovi jednaki, bez obzira na promjenu proizvedene količine, to promjena ukupnih troškova u kratkom roku ovisi samo o promjeni ukupnih varijabilnih troškova. Zato granične troškove možemo izračunati iz ukupnih varijabilnih troškova.

11. TROŠKOVI

11.6.1.1. ODNOSI MEĐU KRIVULJAMA TROŠKOVA

Grafički se krivulje ukupnih i prosječnih troškova (zbog većih raspona u veličinama ukupnih z odnosu na prosječne i granične troškove) prikazuju na različitim grafikonima:

str. 195; *Poslovna ekonomija*; Dr. sc.
Dragana Grubišić; Split 2004

11. TROŠKOVI

- Na prvom grafikonu slike 34. Prikazane su funkcije ukupnih troškova, a na drugom funkcije prosječnih troškova i granični troškovi. Iz prvog grafikona je vidljivo da funkcija ukupnih troškova ima svoju vrijednost i kada se ništa ne proizvodi i da je ona u visini fiksnih troškova koje poduzeće ima u kratkom roku. Povećanjem proizvodnje povećavaju se ukupni troškovi, jer ovise o povećanim varijabilnim troškovima. Ukupni varijabilni troškovi počinju iz ishodišta, odnosno pokazuju da se mijenjaju onako kako se mijenja razina ostvarene proizvodnje. Ova krivulja u potpunosti prati oblik krivulje ukupnih troškova, što je i razumljivo kada se zna da je razlika između njih konstantna, tj odgovara iznosu fiksnih troškova u promatranom razdoblju. Krivulja ukupnih fiksnih troškova crta se u visini vrijednosti ukupnih fiksnih troškova, kao linija paralelna s osi Q.

11. TROŠKOVI

- Krivulje prosječnih ukupnih troškova (ATC), prosječnih varijabilnih troškova (ACV) i graničnih troškova (MC) imaju oblik slova U. Oblik slova U može se objasniti djelovanjem prvo zakona rastućih, a zatim zakona opadajućih prinosa. Primjerice, kada raste granična proizvodnost (veći je porast proizvodnje u odnosu na ulog jednog inputa), granični troškovi opadaju. Kada granična proizvodnost dostigne svoj maksimum, granični trošak je minimalan. Kada granična proizvodnost počne padati (smanjuje se prirast proizvodnje u odnosu na ulog jednog inputa), granični troškovi počinju rasti.

Literatura:

- *Poslovna ekonomija; Dr. sc. Dragana Grubišić; Split 2004*

Pitanja i odgovori:

1) Što su troškovi?

Troškovi su vrijednosno izraženi utrošci elemenata radnog procesa i usluga te porezi i doprinosi neovisni o poslovnom rezultatu, a koji su nastali i koji su uzrokovani ostvarivanjem poslovnog učinka poduzeća.

2) Kako se dijele troškovi u ovisnosti o promjeni iskorištenja kapaciteta i objasni svaki od njih.

Troškovi u ovisnosti o promjeni iskorištenosti kapaciteta dijele se na *fiksne* (stalne) i *varijabilne* (promjenjive) troškove.

Fiksni troškovi mijenjaju se kada se mijenja veličina kapaciteta.

Promjena iskorištenja kapaciteta unutar istog opsega kapaciteta ne utječe na njihovu veličinu dok se varijabilni troškovi mijenjaju kako se mijenja iskorištenost kapaciteta.

Pitanja i odgovori:

3) Koje tri zone troškova razlikujemo?

Razlikujemo zonu degresivnosti, zonu proporcionalnosti i zonu progresivnosti troškova.

4) Što je reagibilitnost troškova?

Reagibilitnost troškova je osjetljivost troškova na promjene stupnja iskorištenosti kapaciteta.

5) Što je karakteristično za remanenciju troškova?

Za remanenciju odnosno degresiju troškova karakteristično je

Remanencija se javlja pri smanjivanju stupnja iskorištenosti kapaciteta, ukupni troškovi se pri remanenciji smanjuju (zbog smanjivanja varijabilnih troškova), prosječni ukupni troškovi pri remanenciji rastu (jer se ukupni troškovi smanjuju sporije od količine učinaka).

Sveučilište u Splitu

**FAKULTET
GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE**

HVALA NA PAŽNJI !